

Hilsen ved festaften på Landsforeningen af Menighedsråds årsmøde 2023

Først en stor tak for at jeg i dag – som gæst ved jeres årsmøde kan få lov at bringe en hilsen på vegne af Kirkefondet.

Jeg vil gerne sige lidt om:

Mangler - for der tales meget **om mangler i folkekirken i dag**

Der er mangler - ældre mangler - ældre synsudsatte mangler!

Min hustru er provst i Odsherred provsti – og fra provstesynene ved hun meget om mangler – og om ældre synsudsatte mangler.

Og så er det at jeg bliver bekymret – for jeg er 12 år yngre end hende. For hvornår mon jeg havner i kategorien: **Ældre udsatte mangler**

Der er jo mange af jer, som deltager i syn – kirkesyn og præstegårdssyn - og I ved også, at når der er provstesyn - så bør der ikke stå for meget i **”ÆLDRE synsudsatte mangler, som endnu IKKE er udført”**

Men jeg kan da godt se en udfordring i hvad man som menighedsråd reelt skal gøre når provsten har skrevet:

”2 nordvendte tagvinduer i kirken holdes under observation i forbindelse med regnskyl.”

Hvad betyder det i praksis for menighedsrådet? Hvor mange skal stille op og observere – og hvad skal de observere? Og hvordan defineres regnskyl?

Det hele var nok nemmere før 1861 – da skulle provsten sammen med en tømrer og en murer se til, at taget var tæt, og at murværk og tømmer var i en stand, så det ikke var strengt nødvendigt at forbedre det. De skulle altså først og fremmest sikre sig, at en kirke ikke forfaldt fuldstændigt.

I 1861 fik folkekirken den første lov om syn over kirker, præstegårde m.v., hvor det blev understreget, at provsten sammen med to bygningskyndige **mænd** skulle kontrollere mure, tag og inventar og “våge over”, **at gudstjenesten ikke led ved mangler i kirkens tilstand, eller ved mangler i det tilbehør, som var nødvendigt til gudstjenesten.**

Synet skulle også sørge for, at **kirkens indre levede op til “fordringen om orden og sømmelighed og sådan bekvemmelighed, som er fornøden i uforstyrret andagt”.**

Bekvemmelighed til uforstyrret andagt – jeg tænker at det førte til at vi fik rhynder til de hårde kirkebænke?

Videre stod der så: **Hvis kirken ikke var tilstrækkeligt lys, burde synet resultere i, at kirken fik flere vinduer.**

Hvilken frihed vil nogle her måske tænke!!

Og det varede da heller ikke længe før Kirkeministeriet kom med et cirkulære, der tilrådede, at man forhørte sig hos den kgl. bygningsinspektør, før der blev sat nye vinduer i en kirke.

Nu vil jeg gerne forlade det med bygningsmæssige mangler – og se på folkekirken tilstand som helhed – og jeg vil tage mit afsæt i loven fra 1861 – hvor der stod at **gudstjenesten ikke må lide led ved mangler i kirkens tilstand**

Hvis vi ser på begrebet ”kirkens tilstand” meget bredt – så er der faktisk mangler, som kan ende med at udfordre vore gudstjenester.

Det ene er præstemanglen. Der er sat diverse reparationsarbejde i gang – f.eks. når en række sønderjyske provstier går sammen om Søndagsakademiet, hvor ikke-præster uddannes til at stå for lokale lægmandsgudstjenester, når der mangler en præst.

Og der er flere initiativer i gang for at skaffe flere præster, men det kan ikke reddes med en hurtig reparation. Det er en lang og sej krævende indsats. Det handler om at gøre præstetjobbet – og det hele taget at gøre det at arbejde i folkekirken - mere attraktivt.

Det handler også om helt grundlæggende at styrke de miljøer hvor børn og unge møder tro og kristendom udfoldet i både ord og praksis – hvor det kristne så at sige bliver en naturlig del af deres hverdag – og hvor det at få

et arbejde – eller en tillidspost indenfor folkekirken italesættes som noget der er værd at gå efter.

Her har f.eks. mange højskoler og mange frie folkekirkelige organisationer spillet en vigtig rolle ved, at unge mennesker får en almen dannelse, som også peger hen mod en tjeneste i folkekirken – som menighedsrådsmedlem, ansat – eller præst. Men hvor sker den dannelse til tjeneste i folkekirken i dag?

I de seneste måneder er en ny mangel blevet italesat i form af **organist-manglen** – senest ved et arrangement i Ribe stift med temaet: Hvem spiller på søndag?

Også her kan alt ikke løses med hurtige reparationsarbejder – men måske det langsigtede – at vi f.eks. i kølvandet på corona-tidens fællessangsbølge kan bevare og styrke glæden ved sang og musik generelt – men også ind i folkekirken – f.eks. når børn og unge i samarbejde mellem skole og kirke inviteres til at medvirke med og opleve sang og musik i kirken.

Den sidste mangel jeg vil påpege er snarere en stigende frygt for en ny mangel – en mangel, som italesættes hvert 4. år. Jeg tænker her på, at der op til hvert menighedsrådsvalg – både nationalt og lokalt – tales om, at vi er usikre på **om vi kan skaffe det fornødne antal mennesker som vil påtage sig det frivilligt betroede hverv som medlem af et menighedsråd.**

Kirkefondet er flere steder engageret i at hjælpe sogne med nye pastoratsdannelser. Der opstår ofte en snak om et muligt fælles menighedsråd i stedet for at have et råd i hvert af sognene i det fælles pastorat. Og ofte udspringer disse overvejelser af spørgsmålet: Mon vi kan finde nye til at afløse dem, der stopper i menighedsrådet i 2024!

Også den mangel – **frygten for at der mangler nye menighedsrådsmedlemmer til valget i 2024** – kan ikke kun løses med hurtige reparationsarbejder.

Selvfølger kan jeres egen forening – og vi i Kirkefondet – giver jer gode råd og tips op til det kommende menighedsrådsvalg mht. rekruttering – hvor ikke mindst den personlige henvendelse til nye mulige kandidater er vigtig.

Men det vigtigste er det lange seje træk – at der lokalt i sognet skabes et attraktivt frivillig-miljø – hvorfra der på langt sigt kan rekrutteres nye medlemmer til menighedsrådet – som måske står klar til at tage i menighedsrådet ved valget i 2028!

Desuden skal nationalt og overordnet arbejdes for en struktur i folkekirkens ledelse på alle niveauer, så vi nemmere får engageret de rette folk til de rette opgaver på de rette pladser – at man finder sin plads hvad enten man er mest til løsning af konkrete praktiske opgaver, eller man hellere vil se på de overordnede strategiske linjer i et sogn.

Og jeg vil sige tak for ordet her i aften ved at invitere jer til – meget gerne sammen med os i Kirkefondet - at vi alle altid har øje for og arbejder på, at der ikke må være **mangler i kirkens tilstand** - bredt forstået – som ligger hindring for vore gudstjenester og for kirkens liv og vækst.

Ha et godt årsmøde – og kig gerne forbi Kirkefondets stand i morgen.

